

19. Про затвердження Настанови з організації професійної підготовки рядового і начальницького складу органів внутрішніх справ України: Наказ Міністерства внутрішніх справ України № 759 від 21 жовтня 2000 р.
20. Карпунов В.М. До питання про забезпечення прав працівників органів внутрішніх справ // Захист прав і законних інтересів громадян України в процесі правоохоронної діяльності: матеріали міжвузівської науково-практичної конференції (Донецьк, 27 квітня 2001 року) / Донецький інститут внутрішніх справ; гол. ред. І.Г. Кириченко. – Донецьк: ДІВС, 2001 – 46 с.
21. Вісник Конституційного Суду України. – 2002. – № 2. – С. 10–15.
22. Лапка О. Соціальний захист деяких категорій державних службовців: визначення його поняття / О. Лапка // Право України. – 2001. – № 3., – 47 с.
23. Постанова Кабінету Міністрів України № 627 від 19 листопада 1992 р. // ЗП України. – 1992. – № 12. – Ст. 285.

УДК 342 : 364.46 (477) (091)

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ІНСТИТУТУ ГРОМАДСЬКИХ РОБІТ ЯК АДМІНІСТРАТИВНОГО СТЯГНЕННЯ

Алімов К.О., аспірант

Запорізький національний університет

У науковій статті досліджуються перспективи розвитку інституту громадських робіт як адміністративного стягнення. Аналізується сучасний стан адміністративної відповідальності та пропонується доповнити ряд статей Кодексу України про адміністративні правопорушення стягненням у вигляді громадських робіт. Доповнення санкцій кожної із статей кодексу аргументується теоретичними та практичними фактами, які доводять доцільність та ефективність застосування громадських робіт.

Ключові слова: громадські роботи, штраф, санкція, адміністративне стягнення, адміністративна відповідальність, виховний вплив, суспільно корисна праця, законність, доцільність.

Алимов К.А. ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ ИНСТИТУТА ОБЩЕСТВЕННЫХ РАБОТ КАК АДМИНИСТРАТИВНОГО ВЗЫСКАНИЯ / Запорожский национальный университет, Украина
В научной статье исследуются перспективы развития института общественных работ как административного взыскания. Анализируется современное состояние административной ответственности и предлагается дополнить ряд статей Кодекса Украины об административных правонарушениях взысканием в виде общественных работ. Дополнение санкций каждой из статей кодекса аргументируется теоретическими и практическими фактами, которые доказывают целесообразность и эффективность применения общественных работ.

Ключевые слова: общественные работы, штраф, санкция, административное взыскание, административная ответственность, воспитательное воздействие, общественно полезный труд, законность, целесообразность.

Alimov K.A. PROSPECTS OF INSTITUTE OF PUBLIC WORKS AS AN ADMINISTRATIVE PENALTY / Zaporizhzhya national university, Ukraine

In the scientific publication the prospects of development of public works as administrative punishment are investigated. The modern condition of the administrative responsibility is analyzed and it is offered to add a some of clauses of the Code of Ukraine about administrative offences by punishment as public works. The addition of the sanctions of each of clauses of the code is given reason by the theoretical and practical facts, which prove expediency and efficiency of application of public works.

Key words: public works, penalty, sanction, administrative punishment, administrative responsibility, influence, useful work, legality, expediency.

В Україні відбувається процес формування демократичної соціальної правової держави. Одним із важливих елементів цього процесу є якісний стан та ефективність взаємної відповідальності особи і держави, що проявляється в різних формах юридичної відповідальності за скоєні правопорушення. Сучасний стан адміністративного деліктного законодавства можна оцінити як задовільний. Штрафний характер адміністративної відповідальності не сприяє, на нашу думку, вихованню в громадян поваги до права, прав і свобод людини і держави в цілому. Діючий

Кодекс України про адміністративні правопорушення у всіх частинах статей передбачає 916 випадків накладення адміністративних стягнень. З них: попередження – 89; штраф – 659; оплатне вилучення майна – 8; конфіскація майна – 92; позбавлення спеціального права – 14; громадські роботи – 14; виправні роботи – 16; адміністративний арешт – 24. Отже, штрафами в КУпАП законодавець відводить провідне місце, це найпоширеніше стягнення, яке займає в загальному обсязі 72 % [1].

Штраф, на нашу думку, негативно впливає на свідомість правопорушника, адже призводить до майнових втрат особи і погіршення її загального фінансового стану. І з психологічної точки зору обов'язок сплатити штраф викликає негативні емоції в особи по відношенню до держави. Ще Н. Макиавеллі писав, що „государ повинен остерігатися посягати на чуже добро, тому що люди скоріше простять смерть батька, аніж втрату майна” [2, 24]. Особливо цей негативний вплив посилюється в період фінансової кризи та погіршення економічної ситуації в країні.

Таким чином, виникає об'єктивна необхідність в удосконаленні системи адміністративних стягнень і розвитку не штрафних видів юридичної відповідальності. Одним із пріоритетних і перспективних видів адміністративних стягнень є громадські роботи. Згідно із чинним адміністративним законодавством, громадські роботи – це один із видів адміністративного стягнення, основною ознакою якого є виконання особою, яка вчинила адміністративне правопорушення, у вільний від роботи чи навчання час безоплатних суспільно корисних робіт, вид яких визначають органи місцевого самоврядування [3].

В умовах значних показників безробіття, відсутності постійного місця роботи в багатьох правопорушників, неплатоспроможності населення, громадські роботи набувають особливої актуальності.

Метою написання даної наукової статті є дослідження перспективних напрямків розвитку інституту громадських робіт як адміністративного стягнення. Для досягнення поставленої мети нам необхідно вирішити наступні завдання: дослідити стан адміністративно-деліктного законодавства України, визначити проблеми у відповідності санкцій статей Кодексу України про адміністративні правопорушення природі відповідних правопорушень, дослідити можливість доповнення санкцій статей Кодексу України про адміністративні правопорушення стягненням у вигляді громадських робіт, сформулювати пропозиції щодо удосконалення чинного адміністративно-деліктного законодавства.

Предметом наукової статті є інститут громадських робіт як адміністративне стягнення та перспективи його розвитку.

Для написання наукової статті використовувалась система загально-філософських, загальнонаукових та спеціально-юридичних методів дослідження. Більшою мірою використовувались прийоми логічного методу, структурно-функціональний метод та метод юридичного моделювання.

Питанням юридичної відповідальності присвятили свої праці такі відомі науковці, як К.К. Афанасьєв, А.Т. Комзюк, Т.О. Коломоєць, В.А. Гуменюк, Г.В. Джагупов, Ю.Г. Лисач, О.Ю. Салманова, О.В. Синьов, М.М. Тищенко, В.А. Бабич, С.Т. Гончарук, О.В. Горбач, Є.Є. Додіна, В.К. Колпаков, О.С. Літошенко.

Громадські роботи як різновид кримінального покарання та адміністративного стягнення досліджували у своїх роботах М.Я. Гуцуляк, В.Г. Павленко, І.І. Піскун, О.В. Ткачова, О.Ю. Салманова та інші відомі вчені.

Проте варто відзначити, що проблематиці інституту громадських робіт як різновиду адміністративного стягнення приділено ще недостатньо увагу, враховуючи достатньо нетривалий час, що пройшов з моменту доповнення Кодексу України про адміністративні правопорушення новим видом адміністративного стягнення у вигляді громадських робіт.

Чинне законодавство про адміністративні правопорушення досить велике за обсягом, дуже нестабільне. Кодекс України про адміністративні правопорушення – один з нормативних актів, до яких найчастіше вносяться зміни та доповнення. Особливо інтенсивно положення КпАП України почали змінюватися після проголошення незалежності України. Все це створює певні труднощі в застосуванні адміністративно-правових норм, негативно позначається на діяльності

адміністративно-юрисдикційних органів, забезпеченні законності застосування заходів відповідальності за вчинені правопорушення, що в умовах побудови правової держави неприпустиме [4, 5].

Нещодавно новелою Кодексу України про адміністративні правопорушення стали громадські роботи як різновид адміністративного стягнення. На відміну від штрафу, громадські роботи не призводять до фінансових втрат особи і можуть застосовуватись до осіб, які не мають постійного місця роботи і до яких не можна, таким чином, застосувати виправні роботи.

Таким чином, ми вважаємо доцільним і, навіть, необхідним розвиток інституту громадських робіт як адміністративного стягнення та поширення його на інші склади адміністративних правопорушень. Зокрема, ми пропонуємо доповнити санкції наступних статей КУпАП стягненням у вигляді громадських робіт:

- незаконні виробництво, придбання, зберігання, перевезення, пересилання наркотичних засобів або психотропних речовин без мети збуту в невеликих розмірах (стаття 44 КУпАП), – у даному випадку виконання суспільно-корисної праці повинно позитивно вплинути на свідомість правопорушника, крім того, суб'єкти даного адміністративного правопорушення, як правило, не мають постійного місця роботи для виконання виправних робіт і грошових коштів для сплати штрафу, тому застосування до них адміністративного стягнення у вигляді громадських робіт є оптимальним (це може бути прибирання приміщень спеціальних лікувальних установ для наркозалежних осіб, що матиме додатковий виховний ефект);
- умисне приховування джерела зараження венеричною хворобою (умисне приховування хворими на венеричну хворобу джерела зараження та осіб, які були в контакт з цими хворими) (стаття 46 КУпАП), – як і в попередньому випадку громадські роботи будуть логічним і доцільним адміністративним стягненням для суб'єктів вказаного правопорушення, адже суспільно-корисна праця може виконуватись правопорушником у приміщеннях та на території відповідних лікувальних установ, диспансерів, у яких здійснюється лікування осіб, заражених венеричними хворобами, що, у свою чергу, буде здійснювати морально-виховний вплив на правопорушника (він на власні очі буде бачити наслідки аморальної та протиправної поведінки);
- порушення встановлених законодавством вимог щодо заняття народною медициною (цілительством) (стаття 46-2 КУпАП), – щодо даного правопорушення, ми також вважаємо, що буде логічно доповнити відповідну штрафну санкцію адміністративним стягненням у вигляді громадських робіт, які правопорушник також може відбувати в лікувальних установах;
- дрібне викрадення чужого майна (шляхом крадіжки, шахрайства, привласнення чи розтрати) (стаття 51 КУпАП), – у даному випадку доповнення санкції вказаної статті КУпАП є, на нашу думку, логічним, враховуючи потенційну неплатоспроможність правопорушника, який скоює дрібну крадіжку.

Крім вказаних адміністративних правопорушень, відповідальність за які ми пропонуємо доповнити стягненням у вигляді громадських робіт, слід виділити цілу групу статей КУпАП, які також цілком логічно можуть бути доповнені вказаним стягненням:

- псування і забруднення сільськогосподарських та інших земель (псування сільськогосподарських та інших земель, забруднення їх хімічними і радіоактивними речовинами, нафтою та нафтопродуктами, неочищеними стічними водами, виробничими та іншими відходами, а так само невжиття заходів по боротьбі з бур'янами) (стаття 52 КУпАП);
- порушення правил використання земель (використання земель не за цільовим призначенням, невиконання природоохоронного режиму використання земель, розміщення, проектування, будівництво, введення в дію об'єктів, які негативно впливають на стан земель, неправильна експлуатація, знищення або пошкодження протиерозійних гідротехнічних споруд, захисних лісонасаджень) (стаття 53 КУпАП);

- порушення правил охорони водних ресурсів (забруднення і засмічення вод, порушення водоохоронного режиму на водозборах, яке спричиняє їх забруднення, водну ерозію ґрунтів та інші шкідливі явища) (стаття 59 КУпАП);
- незаконна порубка, пошкодження та знищення лісових культур і молодняка (незаконна порубка і пошкодження дерев і чагарників; знищення або пошкодження лісових культур, сіянців або саджанців у лісових розсадниках і на плантаціях, а також молодняка природного походження і самосіву на площах, призначених під лісовідновлення) (стаття 65 КУпАП);
- знищення або пошкодження полезахисних лісових смуг та захисних лісових насаджень (стаття 65-1 КУпАП);
- засмічення лісів відходами (засмічення лісів відходами, порушення вимог пожежної безпеки в лісах, знищення або пошкодження лісу внаслідок необережного поводження з вогнем, а також порушення вимог пожежної безпеки в лісах, що призвело до виникнення лісової пожежі або поширення її на значній площі) (стаття 73 КУпАП).

За вказані правопорушення доцільно, на нашу думку, крім штрафу, передбачити альтернативне стягнення у вигляді громадських робіт, у ході яких правопорушник зможе взяти участь у відновленні природного середовища – здійснити прибирання лісу, висадити молоді дерева, відновити гідротехнічні споруди, знести об'єкти, які негативно впливають на стан земель тощо. Звичайно, громадські роботи в перелічених випадках можуть застосовуватись тільки при завданні незначної шкоди навколишньому середовищу, коли його відновлення не потребує масштабних робіт і значних витрат (тобто громадськими роботами як різновидом адміністративного стягнення варто доповнити санкції частин перших вказаних статей КУпАП).

Крім того, ми вважаємо перспективним впровадження альтернативного стягнення у вигляді громадських робіт у санкції за скоєння наступних адміністративних правопорушень:

- жорстоке поводження з тваринами (жорстоке поводження з тваринами, їх мордування або вчинення інших дій, що призвели до їх мучення, каліцтва чи загибелі (стаття 89 КУпАП), – у випадку неплатоспроможності правопорушника, громадські роботи у вільний від основної роботи чи навчання час є, на нашу думку, найкращою альтернативою штрафу, крім того правопорушників можна залучати до суспільно-корисної праці в приймальниках для безпритульних тварин, що матиме ефект морального виховання.
- порушення правил користування засобами залізничного транспорту (пошкодження внутрішнього обладнання пасажирських вагонів, стекол локомотивів і вагонів, куріння у вагонах (у тому числі в тамбурах) приміських поїздів, у невстановлених для куріння місцях у поїздах місцевого і дальнього сполучення, а також у метрополітенах) (стаття 110 КУпАП), – зміст даного правопорушення природно тягне за собою можливість застосування громадських робіт, перелік різновидів яких на залізничному транспорті є достатньо великим (прибирання колій та перонів, миття вагонів тощо);
- порушення правил перевезення пасажирів при наданні послуг з перевезення пасажирів (стаття 121-2 КУпАП), – виконання громадських робіт на території адміністративного району, у якому мешкає правопорушник, впливатиме на його правосвідомість і формуватиме небажання повторно піддатися такому адміністративному стягненню, що пов'язано із демонстративним тимчасовим пониженням соціального статусу професійного водія як суб'єкта даного правопорушення (наприклад, підмітання вулиці поблизу автотранспортного підприємства або на маршруті);
- перевищення водіями транспортних засобів встановлених обмежень швидкості руху, проїзд на заборонний сигнал регулювання дорожнього руху та порушення інших правил дорожнього руху (стаття 122 КУпАП), – доповнення санкції даної статті КУпАП адміністративним стягненням у вигляді громадських робіт є доцільним, враховуючи велику кількість правопорушень такого роду і можливість мобілізації значної кількості правопорушників для проведення необхідних для територіальної громади масштабних суспільно-корисних робіт;

- керування транспортними засобами особами, які не мають відповідних документів або не пред'явили їх для перевірки (стаття 126 КУпАП), – запровадження альтернативного адміністративного стягнення у вигляді громадських робіт у даному випадку актуальне з причини частоті неплатоспроможності суб'єктів даного правопорушення, наслідком чого є часті випадки невиконання постанов про накладення адміністративного стягнення у вигляді штрафу;
- порушення правил дорожнього руху пішоходами, велосипедистами та особами, які керують гужовим транспортом, і погоничами тварин (стаття 127 КУпАП), – крім зазначеної в попередньому випадку мотивації, за дане адміністративне правопорушення громадські роботи варто передбачити виходячи із необхідності правового виховання пішоходів та велосипедистів (правопорушників у даному випадку можна направляти для виконання громадських робіт до травматологічних відділень лікарень, у яких проходять лікування постраждалі внаслідок дорожньо-транспортних пригод особи; таким чином, правопорушники на власні очі зможуть побачити наслідки порушень правил дорожнього руху).

На окрему увагу з точки зору доцільності запровадження альтернативного адміністративного стягнення у вигляді громадських робіт заслуговують наступні правопорушення, які пов'язані з пошкодженням державного та комунального майна:

- пошкодження таксофонів (стаття 148 КУпАП);
- порушення правил користування жилими будинками і жилими приміщеннями (порушення правил користування жилими приміщеннями, санітарного утримання місць загального користування, сходових кліток, ліфтів, під'їздів, придомових територій, порушення правил експлуатації жилих будинків, жилих приміщень та інженерного обладнання, безгосподарне їх утримання, а також самовільне переобладнання та перепланування жилих будинків і жилих приміщень, використання їх не за призначенням, псування жилих будинків, жилих приміщень, їх обладнання та об'єктів благоустрою) (стаття 150 КУпАП);
- знищення або пошкодження зелених насаджень або інших об'єктів озеленення населених пунктів (стаття 153 КУпАП).

Вказані правопорушення природно і логічно повинні бути пов'язані із стягненням у вигляді громадських робіт. Адже в процесі останніх правопорушник може бути залучений до суспільно-корисної праці щодо відновлення пошкодженого ним же майна – здійснити ремонт зіпсованого комунального майна, взяти участь у посадці зелених насаджень, виконати підсобні роботи під час кваліфікованого ремонту, прибрати засмічену ділянку вулиці чи придомової території.

І, нарешті, ми вважаємо доцільним доповнення санкцій наступних статей КУпАП адміністративним стягненням у вигляді громадських робіт:

- доведення неповнолітнього до стану сп'яніння (доведення неповнолітнього до стану сп'яніння батьками неповнолітнього, особами, які їх замінюють, або іншими особами) (стаття 180 КУпАП), – у даному випадку виконання громадських робіт буде здійснювати морально-виховний вплив на правопорушника, що є важливим, враховуючи аморальність вказаних протиправних дій (штраф у даному випадку є формальною платою за аморальні дії, і до того ж штраф призводить до погіршення фінансового стану відповідної родини, від чого будуть страждати і неповнолітні діти);
- заняття проституцією (стаття 181-1 КУпАП), – і в цій ситуації, подібно до попередньої, громадські роботи, на нашу думку, матимуть виховний ефект, формуючи позитивне ставлення до суспільно-корисної праці або небажання повторно піддатися такому стягненню (сума штрафу навряд чи є загрозливою для потенційних правопорушників за цією статтею КУпАП);
- порушення порядку організації і проведення зборів, мітингів, вуличних походів і демонстрацій (стаття 185-1 КУпАП), – у даному випадку громадські роботи також є, на нашу думку, кращою альтернативою штрафу, адже дане правопорушення пов'язане з

громадським порядком і логічним є залучення особи до суспільно-корисної праці на користь громади.

Важливим є і наглядний характер громадських робіт як адміністративного стягнення. Інші громадяни, включаючи і потенційних правопорушників, на власні очі бачать результати протиправної поведінки і усвідомлюють реальність та невідворотність покарання. Таким чином, здійснюється загальна превенція у сфері адміністративно-правового регулювання суспільних відносин.

Для ефективного розвитку інституту громадських робіт важливо, щоб громадські роботи як різновид адміністративного стягнення виконувались у чіткій відповідності до вимог закону. Як відзначає Олена Драган, виконання громадських робіт контролюється органами Державного департаменту з питань виконання покарань та полягає в залученні порушників у вільний від роботи чи навчання час до суспільно корисної праці, вид якої визначається органами місцевого самоврядування. Незважаючи на те, що цей вид адміністративного стягнення з'явився нещодавно, прокурори вже встановили численні факти фальсифікації органами місцевого самоврядування документів про виконання громадянами цих робіт з метою сприяння ухиленню осіб від відбування адміністративного стягнення у вигляді суспільно корисних робіт. Наприклад, в Одеській області один громадянин за 3 місяці двічі був притягнутий до адміністративної відповідальності у вигляді громадських робіт за керування транспортним засобом у стані алкогольного сп'яніння. За сприяння голови та секретаря однієї із селищних рад жодного разу не відбував цього стягнення.

У багатьох областях досі органи місцевого самоврядування не визначили місця та види відбування громадських робіт. З метою усунення цього порушення прокурорами на ім'я голів органів місцевого самоврядування внесено приписи.

У Хмельницькій області встановлено факти, коли деякі громадяни фактично відбували громадські роботи в особистому господарстві сільських голів – рубали дрова, прибирали подвір'я. Крім протоколів про корупційні діяння, прокурорами підготовлені та внесені подання до сесій відповідних рад із вимогою звільнення із займаних посад їх голів. Проте, на жаль, сесіями такі рішення не прийнято, сільські голови продовжують працювати на своїх посадах [5, 33-34].

Враховуючи вищезазначене, слід наголосити, що розвиток інституту громадських робіт повинен відбуватися під пильним наглядом органів прокуратури. Доцільним є, на нашу думку, і висвітлення процесів виконання громадських робіт у засобах масової інформації, на спеціалізованих веб-сайтах у мережі Інтернет, що дозволить здійснювати належний громадський контроль за вказаними процесами.

Таким чином, ми обґрунтували доцільність розвитку інституту громадських робіт як адміністративного стягнення і навели перелік статей КУпАП, санкції яких, на нашу думку, варто доповнити вказаним стягненням. В умовах економічної кризи, низьких доходів громадян України та достатньо високого проценту безробітних, громадські роботи є найкращою альтернативою штрафу та виправним роботам. Тим більше, вони приносять реальну користь територіальній громаді, здійснюють морально-виховний вплив на правопорушника, демонструють іншим громадянам очевидні негативні наслідки протиправної поведінки, дозволяють відновити попередній стан навколишнього середовища, державного та комунального майна.

Отже, очевидною є перспективність подальшого наукового дослідження даної проблематики і практична значимість проведеної роботи, що виражається в конкретних пропозиціях щодо удосконалення чинного законодавства, внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення.

ЛІТЕРАТУРА

1. Дорогих В.М. Адміністративний штраф та неоподатковуваний мінімум доходів громадян у правозастосовчій практиці / В.М. Дорогих // Митна справа. – № 1(73). – 2011. – Частина 2. – С. 467–469.

2. Николо Макиавелли. Государь // Макиавелли Н. Избранные произведения. – М.: Художественная литература, 1982. – 39 с.
3. Кодекс України про адміністративні правопорушення: чинне законодавство із змінами та допов. на 15 лютого 2011 року: (Відповідає офіц. текстів) – К.: Алерта; ЦУЛ, 2011. – 216 с.
4. Адміністративна відповідальність в Україні: навчальний посібник / Університет внутрішніх справ / [за заг. ред. А.Т. Комзюка]. – [2-е вид., перероб. і доп.]. – Харків: Ун-т внутр. справ, 2000. – 99 с.
5. Драган Олена. Прокурорський нагляд за додержанням законів у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху / Олена Драган // Вісник прокуратури. – № 2 (104) лютий 2010. – С. 30–39.

УДК 35.072.6+35.075.2+351.811.12

СПІВВІДНОШЕННЯ ПОНЯТЬ “КОНТРОЛЬ” ТА “НАГЛЯД” У ДІЯЛЬНОСТІ ДЕРЖАВНОЇ АВТОМОБІЛЬНОЇ ІНСПЕКЦІЇ ЩОДО ПЕРЕВІРКИ ПРАВОМІРНОСТІ ЕКСПЛУАТАЦІЇ ТРАНСПОРТНИХ ЗАСОБІВ

Гаркуша В.В., ад’юнкт

Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ

У статті розглянуто проблемні питання співвідношення понять “контроль” та “нагляд”, а також з’ясовано, в якій з цих форм здійснюється діяльність працівників Державтоінспекції щодо перевірки правомірності експлуатації транспортних засобів.

Ключові слова: контроль, нагляд, правомірність, експлуатація транспортних засобів, діяльність працівників Державтоінспекції.

Гаркуша В.В. ПОНЯТИЕ КОНТРОЛЯ ГОСАВТОИНСПЕКЦИИ ЗА ПРАВОМЕРНОСТЬЮ ЭКСПЛУАТАЦИИ ТРАНСПОРТНЫХ СРЕДСТВ / Днепропетровский государственный университет внутренних дел, Украина

В статье рассмотрены проблемные вопросы соотношения понятия “контроль” и “надзор”, а также определено, в какой из этих форм осуществляется деятельность работников Госавтоинспекции по проверке правомірности эксплуатации транспортных средств.

Ключевые слова: контроль, надзор, правомірность, эксплуатация транспортных средств, деятельность работников ГАИ.

Garkoosha V.V. DEFINE CONTROL OF STATE AUTOMOBILE INSPECTIONS FOR THE LEGITIMACY OF VEHICLE OPERATION / Dnepropetrovsk state university of internal affairs, Ukraine

This article is devoted problems of ratio of concept “control” and “surveillance” and defined forms of state automobile inspections activities for the control of vehicle operation.

Key words: control, surveillance, legitimacy, vehicle operation, state automobile inspections activities.

Основною формою діяльності працівників ДАІ щодо забезпечення безпеки дорожнього руху є перевірка дотримання учасниками дорожнього руху, підприємствами, установами, організаціями незалежно від форм власності вимог законів, правил і нормативів у сфері безпеки дорожнього руху. Відповідно до законодавчих актів, які регламентують повноваження працівників Державтоінспекції МВС України (далі – ДАІ), їхня діяльність здійснюється в формі контролю та нагляду.

Слід зазначити, що на законодавчому рівні не існує визначення понять контролю та нагляду. Єдиної думки з приводу визначення цих понять немає і серед науковців.

Проаналізувавши основні нормативно-правові акти, що регламентують діяльність працівників ДАІ, можна зробити висновок, що терміни “контроль” і “нагляд” вживаються не однозначно.

Так, у Законі України від 28.01.1993 “Про дорожній рух”, у розділі Х, який називається “Контроль у сфері дорожнього руху” [1], у ст.51 перелічено органи, що здійснюють